

Protokoll 8/2022

fört vid Rådet till skydd för Stockholms skönhets
sammanträde måndagen den 3 oktober 2022 kl. 13:30-17:05,
Bolindersalen, Tekniska nämndhuset

Övriga närvarande

Inga Varg Ordförande
Katarina Borg
Birgitta Bremer
Elisabet Jermsten
Anders Johnson §§1-10
Måns Lönnroth
Helena Nilsson Lannegren
Margareta Olofsson
Martina Pereira Norrman
Laila Reppen §§9-18
Monica Hector Protokollförare
Susanne Höglin Handläggare
Magnus Andersson Adjungerad
Malin Myrin Adjungerad
Anja Linna Föredragande §9
Nihal Shehata §9
Yasaman Ghanavi Föredragande §10
Anders Elam Föredragande §11
Malin Ingemarson-Havrén Föredragande §11

Justerare

Birgitta Bremer

Datum för justering**Paragraf**

§§1-18

Protokollförare

Monica Hector

§ 1 **Dagordning samt val av justerare**

Beslut

Valdes ledamot B Bremer att tillsammans med ordförande justera protokollet. Erinrades att protokollföraren Monica Hector tillika fungerade som rådets sekreterare vid sammanträdet. Beslöts uppta ärenden i ordningen: 1-10, 12, 15-17, 9, 11, 13-14.

§ 2 **Nästa sammanträdesdag**

Beslut

Erinrades att Skönhetsrådet sammanträder måndag 7 november 2022, kl. 13.30.

§ 3 **Nästa delegationssammanträde**

Beslut

Erinrades att Skönhetsrådets delegerade sammanträder måndag 24 oktober 2022, kl. 13.30.

§ 4 **Protokoll fört vid sammanträde 2022.08.22**

Beslut

Anmäldes att protokoll fört vid rådets ordinarie sammanträde 2022.08.22 justerats i vederbörlig ordning.

§ 5 **Protokoll fört vid delegationssammanträde 2022.09.19**

Beslut

Anmäldes att protokoll fört vid rådets delegationssammanträde 2022.09.19 justerats i vederbörlig ordning.

§ 6**Rådet: Val av ytterligare en adjungerad ledamot**

SR 2022/225

Beslut

Valdes Malin Myrin, enhetschef, Kulturmiljö och dokumentation, Stadsmuseet, till adjungerad ledamot i Skönhetsrådet under 2022.

§ 7**Rådet: Seminarium 2022, "Kampen om marken - exploateringsekonomi, markpolitik och hållbar utveckling"**

SR 2022/193

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet att det årliga seminariet ska hållas 15 november 2022.

§ 8**Anmälningar för kännedom****Anmälda handlingar**

- STOCKHOLMSSJÖJUNGFRUN, svar med e-post
- Misspyrdande skyltning Brännkyrkagatan, överklagan, svar med e-post
- Brahegatan 5, påbyggnad, svar med e-post
- (Signerad) Uggleviksreservoaren, planärende på granskning, 2020-02200
- Konsthallen 15, meddelande om revidering efter granskning, 2018-00710
- Elstolpar som är fula höga och lysande, svar med e-post
- Serveringsbyggnad Strandvägen
- (Signerad) Hornsberg 10, planärende på granskning, 2018-12332
- (Signerad) Nordens vänner 2 m fl., planärende på granskning, 2020-15949
- (Signerad) Herbariet 2, planärende på granskning, 2021-01105
- (Signerad) Aspholmen 1 m.fl., planärende på granskning, 2015-12934
- Morkullan 6, om en förändring av innergården i ett hus från 1906, svar med e-post

- (Signerad) Socialministern 1, Försvarsministern 1 och Handelsministern 1, nya bostäder invid Byälvsvägen, planärende på granskning
- (Signerad) Firman 1, granskning, 2019-15762
- (Signerad) Sothönan m.fl., granskning, 2016-09481
- Får man sätta upp reklam på gammal k-märkt fasad?, svar med e-post
- (Signerad) Penninglandet 2, planärende på granskning, 2019-13873
- Båtvaggan 1, del av Sättra 2:1, underrättelse om granskning, 2017-19118
- Pågående bygge av fotbollsplaner på Gärdesfältet, svar med e-post
- Bergbacken 10, meddelande efter granskning, 2021-13732
- Tigerliljan 18, meddelande efter granskning, 2021-13726
- Medskick om David Helldéns torg, svar med e-post
- Larsboda, svar med e-post samt SR-03.02-0149-2016 bifogat
- (Signerad) Hässelby villastad 36:1, Lövstaverket, planärende på granskning, 2017-09500
- (Signerad) Akalla 4:1, planärende på granskning för område invid Torshamnsgatan, 2015-09816
- (Signerad) Aspudden 2:1, planärende invid Sigfridsvägen/Schlytersvägen på granskning, 2015-17932
- Byggnadshöjder för ny bebyggelse i Aspudden, fråga från Brf. Svar med e-post samt SR 2022/196 bifogad
- Siklöjan 8, meddelande om granskningsutlåtande, 2021-13733
- Ett av lamellhusen vid Stadsbiblioteket, svar med e-post
- (Signerad) Riddaren 8, planärende på granskning
- (Signerad) Lillskogen 45 m.fl. planärende på granskning
- (Signerad) Starkströmmen 2 och 4, planärende på granskning, 2013-14796
- (Signerad) Beridarebanan 10, Sergelgatan 31, julbelysning på fasad, säsongslov, 2022-13858
- Norra Djurgården 1:1, Uggleviksreservoaren, meddelande om revidering efter granskning, 2020-02200
- Nybyggnation Solberga, svar med e-post samt SR 2019/313 och SR 2021/295 bifogade

§ 9**Program för Fruängen, inbjudan till programsamråd, 2019-14311**

Stadsbyggnadskontoret hade genom remiss begärt Skönhetsrådets yttrande över Program för Fruängen, inbjudan till programsamråd, 2019-14311. Anja Linna, stadsbyggnadskontoret redogjorde för ärendet. Nihal Shehata, praktikant vid stadsbyggnadskontoret närvarade under hanteringen av ärendet.

SR 2022/205

Beslut

Bordlades ärendet till §15.

§ 10**Grimsta 1:2, förslag till detaljplan för bebyggelse längs Maltesholmsvägen, 2018-14612**

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Grimsta 1:2, förslag till detaljplan för bebyggelse längs Maltesholmsvägen, 2018-14612. Yasaman Ghanavi, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2022/206

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet tillstyrka förslag till detaljplan med erinran om genomgående bearbetning av volymer och höjder, bevarande av fler träd samt att delen längs Aprikosgatan utgår ur förslaget.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Planförslaget syftar till att uppföra ny bebyggelse längs med Maltesholmsvägen, Melongatan och Aprikosvägen i Hässelby gård och Hässelby strand. Planområdet utgörs av sex delområden inom flera fastigheter där bostäder och verksamhetslokaler föreslås som ett led i att omvandla Maltesholmsvägen från trafikrum till urbant stråk.

Skönhetsrådet fann att det är möjligt att bygga på de sex delområden som pekats ut men att förslaget behöver bearbetas kraftigt för att bättre anknyta till de karaktärsdrag som kännetecknar stadsdelen. Det är positivt att staden i och med planförslaget försöker ta ett samlat grepp även om det enligt rådets mening inte

når ända fram. Förslaget i föreliggande form presenterar sex relativt hårdexploaterade och disparata delar där bredden i trafikrummet inte ändras påtagligt. Rådet önskade se en vision för hela stråket som inte utgår ifrån antal bostäder utan från en tydlig idé om det offentliga rum man vill skapa och där de nya projekten samverkar i en tydlig årsring.

Bebyggelsen i Hässelby gård och Hässelby strand är omsorgsfullt gestaltad med ett begränsat antal hustyper som placerats luftigt med sparad grönska enligt principen om "hus i park". De olika bebyggelsekaraktärerna är placerade i grupp så att betraktaren kan uppleva en tydlig kontrast mellan t.ex. lamellhus och punkthus. Rådet ställde sig tveksamt till målsättningen om urbant stråk eftersom det stadsrum som ett sådant förutsätter är svårt att förena med den modernistiska planering som kännetecknar stadsdelen. Om urbant stråk däremot betyder att trafikrum omvandlas till trivsamma vistelserum hade rådet inget att erinra emot detta. Men för att stadsdelens befintliga värden ska bevaras behöver skalan sänkas och byggnaderna placeras på ett mer luftigt sätt. Det vore synd att bygga bort kvalitéer i en stadsdel som är så ambitiöst planlagd.

Rådet framförde områdesvis synpunkter på planförslaget. I delområde 1 bör bebyggelsen mot tunnelbanan sänkas. Förslaget bör i denna del också renodlas så att det framgår vilken hustyp som eftersträvas; lameller eller punkthus. Område 2 fungerade enligt rådets mening såsom det presenteras i förslaget. Område 3 bör sänkas och lättas upp i sin gestaltning med en tydligare uppdelning i rena former. Rådet fann det olyckligt att i det enda delområde med påtagliga naturvärden (område 4 längs Aprikosgatan) föreslås två vinkelställda bostadsbyggnader i sju våningar, dessutom med två underjordiska garageplan. Här förespråkar rådet istället en enkel lamell mot Maltesholmsvägen och att delen mot Aprikosgatan utgår. Mobiliteten skulle kunna samlas på ett ställe för att minska antalet underbyggda gårdar. Den alltför uttrycksfulla takgestaltningen i område 5 var enligt rådets uppfattning främmande i området och de tre trappande volymerna bör samordnas med befintliga lameller i kv. Melongården på andra sidan Melongatan avseende såväl läge som längder. Såväl område 4 som 5 måste sänkas i höjd. I delområde 6 ska byggnaderna, trots att de byggs på, förses med skyddsbestämmelse "k1" i plankartan. Skyddsbestämmelsens lydelse är att "påbyggnadsdelens fasad ska bibehållas avseende volym... osv", vilket inte är förenligt med en påbyggnad. Därför bör antingen påbyggnaden eller skyddsbestämmelsen utgå. Att däremot bevara ursprungsbyggnadens fasadmaterial och inte bemåla teglet skulle med fördel kunna skrivas in i detaljplanen.

Skönhetsrådets samlade medskick blir därmed att förslaget måste bearbetas avseende volymer och höjder så att det

gestaltningmässigt ansluter bättre till stadsdelens gestaltning från 1950-talet och framåt.

Handlingar i ärendet

- SR 2022/206-18 Samrådsbrev
- SR 2022/206-20 Plankarta, samråd
- SR 2022/206-21 Planbeskrivning, samråd
- SR 2022/206-22 Parkeringsutredning
- SR 2022/206-24 Naturvärdesinventering
- SR 2022/206-27 Naturvärdesinventering, beskrivning av metod
- SR 2022/206-23 Naturvärdesträdinventering, Kvadern 1
- SR 2022/206-25 Naturvärdesinventering, bilaga 6, särskilt skyddsvärda träd
- SR 2022/206-26 Naturvärdesinventering, bilaga 5
- SR 2022/206-47 Landskapsanalys, trädbestånd
- SR 2022/206-48 Kulturmiljöutredning
- SR 2022/206-49 Kulturmiljöutredning, granskningshandling
- SR 2022/206-50 Grönytefaktor, Maltesholmsvägen
- SR 2022/206-51 Grönytefaktor, Kvadern, illustrationsplan
- SR 2022/206-28 Mobilitet PM, Aprikosgatan
- SR 2022/206-29 Mobilitet PM, Maltesholmsvägen, Sveaviken
- SR 2022/206-30 Mobilitet PM, Melongatan
- SR 2022/206-31 Mobilitet PM, Gästkammaren 1, parkeringsgarage
- SR 2022/206-32 Mobilitet PM förslag mobilitetsåtgärder
- SR 2022/206-52 Grönytefaktor, Kvadern, illustrationsplan 2
- SR 2022/206-53 Grönytefaktor, illustration, Maltesholmsvägen Sveaviken
- SR 2022/206-54 Grönytefaktor, Maltesholmsvägen Sveaviken
- SR 2022/206-55 Grönytefaktor, Säteritaket 1
- SR 2022/206-56 Grönytefaktor, Grimsta 1-2, vid Melongatan
- SR 2022/206-57 Grönytefaktor, Aprikosgatan
- SR 2022/206-58 Dagvattenutredning Maltesholmsvägen kvartersmark

§ 11**Spårväg Syd, samråd alternativa lokaliseringar, TN 2020-0642**

Genom remiss hade Region Stockholm begärt Skönhetsrådets yttrande över Spårväg Syd, samråd alternativa lokaliseringar, TN 2020-0642. Malin Ingemarson-Havrén och Anders Elam, trafikförvaltningen, Region Stockholm, redogjorde för ärendet.

SR 2022/219

Beslut

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Föreliggande samråd avser alternativa lokaliseringar av Spårväg syd. I samrådsunderlaget har den föreslagna sträckningen från Flemingsberg i Huddinge till Älvsjö i Stockholm uppdelats i nio delområden. I flera av dessa delområden presenteras alternativa korridorer. Skönhetsrådet har tagit del av underlaget samt fått en föredragning av tjänstemän vid Region Stockholm under sitt sammanträde 2022.10.03.

Avsikten med Spårväg syd är att skapa en ny koppling mellan Flemingsberg och Älvsjö som underlättar resandet med kollektivtrafik till och inom sydvästra Stockholmsområdet. Spårvägen ska också möjliggöra för kommunerna att utöka och förtäta bebyggelsen längs stora delar av sträckan. Rådet har beslutat att enbart yttra sig över de delsträckor som rör Stockholms stad och detta på ett mer övergripande sätt.

Skönhetsrådet anser att lokalisering bör ske där spårvägen ger mest effekt vad gäller behov av kommunikation och möjlighet att binda samman områden. Utan detaljerad kunskap om de fysiska förutsättningarna vid t.ex. Kungens kurva och Sättra/Bredäng ser rådet det ändå som troligt att korridor F1 respektive H1 ur kommunikationssynpunkt skulle nå fler arbetsplatser och boende och därmed göra mest nytta. Delområdet I som berör Segeltorp/Fruängen redovisar flera olika korridorer men huvudlinjerna är två – en spårdragning som i huvudsak placeras parallellt med E4:an, alternativt via Fruängens centrum och vidare österut på Fruängsgatan/Mickelsbergsvägen. I Stockholm pågår för närvarande ett programsamråd för Fruängen där olika byggprojekt avsedda att förtäta området presenteras. Ett av de viktigaste målen i programmet är att öka tillgången på service, bostäder och kontor i centrumnära lägen för att därmed stärka centrum. Enligt rådets bedömning skulle Fruängens centrum bäst stärkas om spårvägen lades längs Fruängsvägen. Man får därmed den bästa kopplingen

mellan spårvagn, tunnelbana och buss. Fruängsvägen kan då utvecklas till ett levande stråk, en viktig ambition som dessutom förutsätter att spårvägen inte utformas som en barriär i stadsrummet, men hur konsekvenserna blir ur andra perspektiv är svårare för rådet att avgöra. Detsamma gäller det sista planområdet som berör Älvsjö. Även där finns två föreslagna korridorer via Älvsjövägen respektive Kontrollvägen/Folkparksvägen i Solberga. Enligt rådet blir det svåra val mellan förslagen då även dessa korridorer innebär stora förändringar av stadsmiljön.

Skönhetsrådet är medvetet om att trafikförvaltningen i detta skede ännu inte har påbörjat arbetet med gestaltungsfrågorna, d.v.s. om spåren ska dras på egen banvall, i eget utrymme eller som spår i blandtrafik. Hur man utformar delsträckorna kommer dock ha stor betydelse för resultatet och därmed om spårvägen blir något som skapar nya värden i stadsmiljön. Rådet vill således framhålla att val av spårvagnssträckning måste diskuteras parallellt med val av gatusektion (staket, trafiksäkerhet, barriärer). Att enbart koncentrera sig på lokaliseringen för att senare inse att det inte går att skapa goda trafik-, stads- och gatumiljöer ser rådet som problematiskt. Detsamma gäller de konsekvenser val av korridor kan få för natur och äldre bebyggelse. Rådet anser att bevarande av befintlig bebyggelse och vegetation måste vara en självklar utgångspunkt när man ska hitta en framkomlig väg för spårvagnstrafik. Enligt rådet bör således trafikförvaltningen söka en lösning som inte inbegriper rivning av byggnaden vid Älvsjö centrum och självklart bör ingrepp i naturen och fällning av träd, särskilt då äldre och skyddsvärda, undvikas. Under sammanträdet lyfte rådet att Kabelverksgatan under detaljplaneskedet utformats för att rymma spårbunden trafik men alternativet har, såvitt rådet sett, inte redovisats i remissunderlagen. Rådet önskar därför att trafikförvaltningen undersöker möjligheten att nyttja den gatan för att nå Älvsjö centrum.

Utmaningen att anlägga spårvagnstrafik i befintlig stadsmiljö är förstås extra stor och kompromisser avseende trafikteknisk lösning, restid m.m. kommer behöva göras. Det är dock rådets förhoppning att Spårväg syd får en dragning som ger så stora fördelar som möjligt när det gäller att stärka såväl kommunikation som kopplingar mellan stadsdelar och att spårvägen i sig blir ett stadsbyggnadselement som skapar nya värden där den dragits fram samtidigt som befintliga kvaliteter inte förloras.

Handlingar i ärendet

- SR 2022/219-4 Samrådshandling
- SR 2022/219-6 Planlägningsbeskrivning
- SR 2022/219-3 Samrådsredogörelse
- SR 2022/219-5 PM bortvalda alternativ

§ 12

Jordärtskockan 9, förslag till detaljplan, 2020-14331

SR 2022/208

Beslut

Anmäldes för formellt beslut ärende bordlagt vid delegationssammanträde 2022.09.19 (§1).

§ 13

Rådet: Tertialrapport 2 2022

SR 2022/201

Beslut

Anmäldes för formellt beslut ärende bordlagt vid delegationssammanträde 2022.09.19 (§2).

§ 14

Rådet: Nya inslag i stadsmiljön: laddstolpar, leveransboxar och elsparkcyklar

SR 2021/233

Beslut

Anmäldes för formellt beslut ärende bordlagt vid delegationssammanträde 2022.09.19 (§3).

§ 15

Program för Fruängen, inbjudan till programsamråd, 2019-14311

Återupptogs för behandling ärende bordlagt vid §9.

SR 2022/205

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet ställa sig positivt till att stadsbyggnadskontoret utarbetat ett program för Fruängen med utgångspunkt att ny bebyggelse i huvudsak ska förläggas på

nuvarande parkeringsytor och att grönytor ska skonas men med erinran om bebyggelsens skala och gestaltning, möten med befintlig bebyggelse m.m.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat förslag till program som syftar till att utreda förutsättningar för stadsutveckling i Fruängen. Omvandlingen skulle innebära nya bostäder, arbetsplatser, utökad service, en ny skola, ny bytespunkt för kollektivtrafiken, nya gång- och cykelvägar samt utvecklade park- och torgrum. En uttalad utgångspunkt är att ny bebyggelse i huvudsak ska förläggas på nuvarande parkeringsytor och att grönytor ska skonas.

Skönhetsrådet uppskattade att stadsbyggnadskontoret utarbetat ett program för Fruängen eftersom detta blir en bra utgångspunkt för diskussioner om Fruängens framtida utveckling. Programmet gör det också möjligt att göra helhetsbedömningar och avvägningar mellan de olika platser som föreslås för ny bebyggelse och de konsekvenser detta får för den befintliga miljön. Programmet redovisar både platser som staden har rådighet över men också platser som består av kvartersmark. Det finns således platser och projekt som förutsätter intresse från respektive fastighetsägare.

Utveckling av Fruängens centrum och Spårväg syd

Enligt rådet finns det utvecklingsmöjligheter i stadsdelen men det står också klart att Fruängen har ett stadsplanemönster och en bebyggelse som i sig har stora värden och som ger boendekvaliteter genom sin skala, gestaltning samt närheten till park- och naturstråk. Rådet var också positivt till att parkeringsplatser kan utnyttjas och att ett mobilitetshus finns med i förslaget. Att finna planstrukturer, byggnadshöjder och gestaltning för det som ska tillkomma blir avgörande för att utvecklingen av Fruängen ska uppfattas som positiv och berikande.

Parallellt med samrådtiden för programmet för Fruängen pågår remisstiden för val av lokalisering av Spårväg syd. I Region Stockholms samrådsunderlag redovisas flera alternativa korridorer genom delområdet som berör Segeltorp/Fruängen men i stadsbyggnadskontorets program presenteras endast två. Den ena av dessa är en korridor för spårdragning som huvudsak sträcker sig parallellt med E4:an. Den andra korridoren går via Fruängens centrum och vidare österut på Fruängsgatan/Mickelsbergsvägen. En korridor som Region Stockholm redovisat längs Elsa Brändströms gata finns inte med i stadsbyggnadskontorets program.

Ett av de viktigaste målen i programmet för Fruängen är att öka tillgången till service, bostäder och kontor i centrumnära lägen för att därmed stärka centrum. Enligt rådets bedömning skulle Fruängens centrum bäst stärkas om spårvägen lades längs Fruängsvägen då det ger den bästa och mest optimala kopplingen mellan spårvagn, tunnelbana och buss. Fruängsvägen kan då utvecklas till ett levande stråk, en viktig ambition som dessutom förutsätter att spårvägen inte utformas som en barriär i stadsrummet. Hur konsekvenserna blir ur andra perspektiv, såsom transporter och angöring till bostäder, är dock svårare att avgöra.

Rådet ansåg att en utveckling av Fruängens centrum är möjlig men att den bör ta avstamp i en kulturmiljöutredning. Den befintliga låga bebyggelsen har kvaliteter då den ger centrum en intimitet som riskerar att förloras med förtätning och höga hushöjder. Höga hus ger också skuggbildningar och turbulens i form av kastvindar. Stadsbyggnadskontoret bör därför noga studera vad de i programmet skisserade planerna skulle få för konsekvenser för centrummiljön. Av såväl föredragningen av ärendet som av underlaget utläste rådet att staden önskar se att Spårväg syd dras norr om centrum, d.v.s. sträckningen som går parallellt med motorvägen. En sådan spårdragning förutsätter att tunnelbaneperrongen förlängs och en ny entré skapas mot norr och bussterminalen behöver få ett nytt läge för att förenkla omstigning mellan de olika transporttyperna tunnelbana, buss och spårväg. Enligt rådet skulle Fruängens centrum förlora i kraft på den lösningen även om den förstås är möjlig. Rådet ställde sig positivt till ett mobilitetshus och ny bebyggelse i direkt anslutning till centrum/centrumstråket. De planformer och byggnadshöjder som skisseras såg rådet dock som problematiska. Fruängen karaktäriseras av en bebyggelse som är varierad och rik i form och gestaltning. Bebyggelsen längs Elsa Brändströms gata och Ellen Keys gata består till största delen av trevåningshus. De volymer om 6-7 våningar som programmet redovisar som tillägg vid dessa gator skulle, enligt rådet, skulle inte skapa en bra och sammanhållen stadsmiljö.

Området mellan trafikplats Bredäng och Elsa Brändströms gata

I programmet föreslås två nya kvarter parallellt med E4: och två bostadshus vid kvarteret Handväskan. Slutna kvarter är en för Fruängen främmande planform men rådet hade ingen erinran mot att området förtätas. Även bostadshusen i kvarteret Handväskans norra del kan, ansåg rådet, fungera som komplettering men hushöjderna bör anpassas till den befintliga bebyggelsen. Rådet såg vidare positivt på att Mälärhöjdens IP utvecklas samt att grundskolan omlokaliseras. Rådet förutsatte dock att skolan får tillgång till en väl tilltagen skolgårdsyta för eleverna att vistas på. Ytterligare ett område, vid trafikplats Bredäng, illustreras som en

långsiktig bebyggelsepotential, inte heller den platsen har rådet någon erinran mot.

Parkstråket mellan Fruängens centrum och Mälarhöjdens IP

I programmet föreslås två nya byggnader och en ny gata i det parkstråk som sträcker sig från Fruängens centrum mot Mälarhöjdens IP. Stråket utgörs av en djup och förhållandevis smal sänka mellan två bebyggelseenklaver. Rådet ansåg att denna del av förslaget bör utgå. Stråket har fina kvaliteter som bör behållas och utvecklas. I stället för att skapa en ny park som ska rymma möjligheter till utegym m.m. i stråkets norra del kan man med fördel förlägga detta i den befintliga parkmiljön. Med åtgärder som bättre belysning, rensning av sly och fler som rör sig och använder stråket kommer också upplevelsen av trygghet öka.

Vantörsvägen/Mickelsbergsvägen

I programmet markeras sträckor längs Vantörsvägen och Mickelsbergsvägen som potentiella områden för förtätning. Längs östra respektive norra sidan ligger 50-talsbebyggelsen något indragen från gatan. Parkeringsytor samt en trädridå skiljer kvartersmarken från gaturummet. Rådet ansåg att ny bebyggelse i dessa lägen inte är oproblematisk då det skulle innebära att Fruängens karaktäristiska kvartersformer med släpp mellan hus och husgrupper inte längre skulle vara avläsbara. De områden som markerats väster om Vantörsvägen ansåg dock rådet vara mindre problematiska.

En ytterligare plats som utpekats som möjlig för bebyggelse är korsningen Vantörsvägen/Mickelsbergsvägen. Rådet ställde sig tveksamt till att bebygga platsen som har ett bestånd av fina, uppvuxna träd. En byggnadsvolym med ett mycket starkt uttryck av stadskvarter skulle dessutom helt sakna sammanhang på platsen i och med att övrig bebyggelse vid korsningen består av villor och trevåningshus.

I höjd med entrén till Långbro föreslås i programmet två byggnader som avses stärka kopplingen mellan Kerstin Hesselgrens park och Långbro park. Rådet vände sig bestämt mot föreställningen om att man kan stärka kopplingar mellan grönstråk med bebyggelse. Grindstugan och överläkarvillan bildar en fin entré till Långbro och det är, ansåg rådet, enkelt att på plats förstå hur man kan röra sig mellan de två grönstråken.

Längre österut på Mickelsbergsvägen kan det på sikt finnas möjlighet till ytterligare förtätningar. Rådet ansåg att både parkeringsplatsen och sträckan i höjd med radhusen kan diskuteras som möjliga för ny bostadsbebyggelse förutsatt att tilläggen får en skala som anpassas till den befintliga.

Elin Wägners gata/Fredrika Bremers gata/Ellen Fries gata

I kvarteret Mannekängen, Elin Wägners gata, föreslås bebyggelse på en större parkeringsyta. Rådet ansåg att platsen är möjlig att bebygga förutsatt att exploateringen inte inbegriper ingrepp i gårds- eller naturmark. Även platsen vid Fredrika Bremers gata kan enligt rådet nyttjas för ny bostadsbebyggelse. En ytterligare parkeringsyta, söder om Ellen Fries gata finns med i programhandlingen. Rådet ansåg inte att den platsen är självklar för förtätning. Däremot skulle det kanske gå att ge verksamheten vid förskolan bättre förutsättningar och möjlighet att bygga en permanent byggnad i stället för det provisorium som står på platsen.

Handlingar i ärendet

- SR 2022/205-11 Ekologisk spridningsutredning
- SR 2022/205-7 Program för Fruängen - del 1
- SR 2022/205-2 Protokollsutdrag 2020-06-11 § 18
- SR 2022/205-3 Tjänsteutlåtande start PM
- SR 2022/205-4 Resultat från medborgardialog
- SR 2022/205-6 Program för Fruängen - del 2
- SR 2022/205-5 Program för Fruängen - del 3
- SR 2022/205-8 Parkeringsutredning
- SR 2022/205-9 Naturvärdesinventering
- SR 2022/205-10 Kungörelse om samråd

§ 16**Spelbomskan 16, fällning av träd med almsjuka, 2022-14718-575**

Föredrog sekreteraren ärende avseende Spelbomskan 16, fällning av träd med almsjuka, 2022-14718-575.

SR 2022/231

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet tillstyrka bifall till ansökan om fällning av träd med almsjuka.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Fastighetskontoret har inkommit med en frivillig lovansökan avseende fällning av träd med almsjuka vid Stockholms stadsbibliotek.

Skönhetsrådet beklagade att almsjuka drabbat de tre träden men stödde fastighetskontorets ansökan om att fälla de tre träden ifråga.

Åtgärden bör, som framgår av underlaget, göras skyndsamt för att i möjligaste mån undvika vidare smitta i trädbeståndet vid stadsbiblioteket.

Enligt skyddsbestämmelserna i byggnadsminnesförklaringen av stadsbiblioteket ingår planteringar, träd och buskar i det som ska bevaras och underhållas. Skönhetsrådet uppmanade därför fastighetskontoret att skyndsamt utarbeta och presentera en handlingsplan som beskriver hur man avser hantera anläggningens träd framgent. Rådet förordade vidare att fastighetskontoret snarast informerar press och allmänhet om de planerade trädfällningarna samt orsaken till åtgärden.

Handlingar i ärendet

- SR 2022/231-1.1 dnr 2022-14718 Spelbomskan 16 lovansökan (2/11)
- SR 2022/231-1.2 Remissbrev
- SR 2022/231-1.3 Marklovshandling
- SR 2022/231-1.4 Antikvariskt utlåtande avseende paraplyalmar
- SR 2022/231-1.5 Beskrivning parametrar inventering
- SR 2022/231-1.6 Bilaga 2, Stadsbiblioteket besiktning paraplyalmar 2022-07-07
- SR 2022/231-1.7 Bilaga 1, DED Test Results Stadsbiblioteket Stockholm 20220919
- SR 2022/231-1.8 Projektbeskrivning almar/almsjuka
- SR 2022/231-1.9 Ansökan om fällning av träd med almsjuka
- SR 2022/231-1.10 Ansökan brådskande trädfällning

§ 17

Sekreteraren informerar

Beslut

Förelåg ingen information från sekreteraren.

§ 18

Övriga frågor

Beslut

Förelåg inga övriga frågor.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Inga Margareta,Varg	2022-10-11
Iris Birgitta,Bremer	2022-10-11
Monica Christina,Hector	2022-10-11